

Edinost

...!

Citatelj naj si sam napiše namesto pik izraz, ki ga smatra za primerne za označevanje dejstva in ljudi, ki jih bomo tu spodaj opisali. Mi nikakor nismo mogli najti pravega izraza.

Citateljem so znani zadnji dogodki, ki so prinesli upuščenje naše tiskarne in našega uredništva, »Istarske Riječi« in »Novice« ter urada političnega društva »Edinost« in ki so potem izzvali splošno ogorčenje in obžalovanje. Sam »Popolo di Trieste« je obžaloval ta dejanja, četudi je skušal pojasniti povod in razloge, ki so do tega dovedli.

Ne tako Ščekov »Mali list«, kateremu se vidi, da mu je žal, da ni bilo hujšega in da je naš list mogoče že čez par dni zopet iziti. Zato se trudi v svoji številki od dne 13. t. m., ki je prva, ki je izšla po napadu na »Edinost«, da bi stvar popravil in da bi nam vsaj za prihodnji preskrbel dopolnilo »kazni«, ki so nam jo napadalcu prišli. Spisal je v tej številki članek pod naslovom »Tirolski Nemci in mi«, v katerem primerja, kako se tirolski Nemci med seboj lepo razumejo, kako složno delajo, kako so vse odpravili, kar bi jih moglo ločiti, in kako je pri nas baš nasprotno. Seveda vsega smo krivi mi »liberalci«, kakor nas on imenuje. »liberalna« tržaska »Edinost« in dr. Willan. Porablja to priliko za to, da v novi omaki servira svojim bralcem napade na nas, ki jih »Mali list« in Milanovičev »Pučki Prijatelj« prinašata že več kot leto dni skoraj v vsaki številki.

V tem članku piše namreč med drugim doslovno sledeče:

«Ker je framasonstvo eno izmed glavnih gibal za razdrobitev narodov, so prosili krščansko socialni Nemci liberalne rojake, naj odnehajo od framasonstva. In glejte, takoj se je zgodilo. Niti eden Nemec ni več pri framasonih. In pri nas? Ni jih mogoče prebrati. Številni slovenski narodni prvaki, ki so v tržaški loži, in hrvaški istrski prvoborniki, ki so v loži na Reki, nočejo nič slišati, da bi popustili.»

In dalje:

«Pri nas, kjer bi kravato potrebovali verskega mira, so v ulici Lavatovo ustanovili liberalci propagandni urad za odpad od Cerkev in za prestop k razkolništvu.»

S tem opozarja Ščekovo glasilo naše napadalec na to, kako bi se dal napad bolje opravičiti in kako bi se dala »prihodnja« »represalija« proti nam uspešno in temeljito izvršiti. Opozarja jih namreč, da ni zadosti, da se ob takih prilikah znesejo nad tiskarno in uradi v ulici S. Francesco št. 20, temveč da bi bilo kaj opravila zanje tudi v ulici Lavatovo in da, če hočejo prijeti framasone, se nimajo zadovoljiti s kakim Finzi-jem, Samaio in Aro, temveč da je dosti framasonov med slovenskimi narodnimi prvaki in hrvaškimi istrskimi prvoborniki, kateri vztrajajo v framasonstvu, dasi so pobožni Šček, Milanović et compagna beila vse mogoče storili, da bi iz tržške in reške framasonske lože izstopili.

Obe citirani sta popolnoma iz trte izvit. Med julijakimi Slovani ni niti enega framasona in ga ni nikoli bilo. Tudi ni nikoli noben pobožen Ščekovec na nobenega »narodnega prvaka« slovenskega ali hrvaškega pritiskal, da bi pustil framasonstvo, ker znajo dobro, da med nami framasonov ni. Za očitano framasonstvo nimajo ne krščanski socialci ne nihče drugi ne samo nobenega dokaza, temveč tudi niti najmanjšega znamenja. Stvar je tudi naravnost neverjetna. Notorično je, da so tržaški framasoni šovinistični Italijani, o čemer govorijo imena Finzi, dr. Ara, Samaia. Kako bi mogli biti skupaj v enem društvu slovenski in hrvaški prvaki ter ti tako nestrni Italijani? Prepričani smo, da se ni nobeden tujaknjih Slovencev in Hrvatov niti skušal vpisati v tržaško ali reško framasonsko ložo. Ravnotako smo gotovi, da, če bi se tudi hoteli vpisati, v teh italijanskih ložah ne bi našli »milosti«, ker je bilo delo teh framasonov vedno ultra italijansko-nacionalistično.

Sploh pa tržaški in istrski Slovani niso nikoli iskali zavetišča v italijanskih društvih niti ne zveze z italijanskimi strankami. To je izključna specialiteta krščanskih socialcev, goriskih in istrskih, kateri so vedno posebno koketirali z italijanskimi

popolari. Zato je vsakemu jasno, da gre v našem slučaju za zlobno izmišljotino, izrečeno posebno v tej številki v zelo kočljivem nevarnem momentu z namenom, da dajo našim nasprotnikom v roke argument za opravičenje zadnjega napada in orožje za nadaljna nasilja.

Tudi obdolžitev propagande za odpad od Cerkev in za prestop v razkolništvo je izmišljeno. Mi stojimo na stališču, da moramo iskati le tisto, kar nas duži, in se izogibati vsega, kar nas loči. Imamo čisto vest, da nismo nikoli ničesar storili proti kat. cerkvi in nihče nam ne more v tem oziru ničesar dokazati. Kar se je godilo v zadnjem času v Istri, se je godilo brez udeležbe tržaških in istrskih voditeljev in brez njihovega vedenja. Naravnost grda laž pa je, da bi bili ustanovili propagandni urad za prestop k razkolništvu. Ščekovo glasilo navaja naslov tega preteznega urada namo zato, da bi usmerilo napade proti svojim političnim nasprotnikom. In res je dosegel Šček, da so se istega dne (13. novembra) prišli na omenjeni naslov karabinerji. Toda — na žalost »Malega lista« — tajnega društva niso našli.

Mi smo imeli samo enkrat priliko se pečati z vprašanjem propagande za razkolništvo. Dotični predlog je izšel — čujte in strmite! — iz ust g. kaplana Ščeka. L. 1919. ali 1920. je ta gospod skopil pred zastopniki odbora političnega društva »Edinost« s predlogom, naj založi slovensko brošuro s propagando za prestop k pravoslavju. Odborov zastopnik pa je zahteval g. kaplana Ščeka gladijo odbit z motivacijo, da je on proti propagandi za razkolništvo, in naj se ta dela zares ali za šabo. Tem bolj nesramno je očitane propagande za razkolništvo, če prihaja iz peresa tistega, ki je gornji čin zagrešil.

Sedaj citatelj bo spoznal, da je res težko najti pravi izraz, ki bi to dejanje Ščekovega glasila primerno označil. Slišati smo in čitati glede na ta članek izraze kakor konfident, špijoni, denuncijanti. Toda mi smatramo, da bi delali »konfidentom«, špijonom in denuncijantom« krivico, če bi jih stavili v isto vrsto s tistimi ki so ta članek spisali in objavili. Konfidenti, špijoni in denuncijanti imajo to skupno, da razkrijajo dogodke in dejanja, ki so se zares zgodili. Naši gospodje v krščansko-socialnem taboru pa so si dejanja izmišlili in jih objavili vedoč, da lažejo, v svrhu, da bi svoje sorojake spravili v nesrečo. Konfidenti, špijoni in denuncijanti javljajo skrivnosti samo oblastim ali tistemu, ki jim delo naroči. Naši pobožni gospodje pa so ta izmišljena dejanja objavili v javnem listu takorekó pred celim svetom — prijateljem, nasprotnikom in sovražnikom, zakonitim oblastim in nasilnikom. In to v nevarnem trenutku, ko so bile strasti še razvnete.

Pomislimo še, da so to dejanja zagrešile osebe, ki pripadajo najbolj vzvišenemu, najbolj svetemu, t. j. duhovniškemu stanu, ki bi morali biti oznanjevalci vere ljubezni in odpustnja! Torej vidimo to dejanje v vsej njegovi grozoti.

Stvar nas je ogorčila, a ne preseknemo. Saj — kakor rečemo — Ščekov »Mali list« in Milanovičev »Pučki Prijatelj« prinašata te laži že več kot leto dni. Saj sta to lista, v katerih smo čitali stvari tako grde kakor ne v nobenem drugem listu. Nismo se pozabili pamfleta proti družini moža osivelega v borbi za narodne pravice, kakor tudi ne napadov, ki jih je objavil »Mali list« proti enemu naših voditeljev na dan pogreba njegove hčerke.

Stvar je tako sramotna, da bi bili radi molčali, ker nas je sram, da ima naš narod take izrodke. Posebno nas žali, da je mogoče enemu kaplanu Milanoviću, enemu kaplanu Ščeku in enemu kaplanu Gabrovščku, ki je glavni urednik »Malega lista« — toliko časa delati sramoto našemu narodu s takim pisarjenjem. Zdravi del našega naroda, katerega je — upamo — velika večina, bo sodil in obsodil samo storilce, temveč tudi tiste, ki »vzdržujejo«, podpirajo, in tudi tiste, ki bi lahko te grdobije ustavili, a tega do sedaj niso storili. Vsi ti bodo tudi nosili odgovornost pred Bogom in pred ljudmi za vse posledice takega početja.

v Rim. Brigadni general Ragusin je premešten iz Gorice v Benetke. Pešadijski polkovnik Roggero je imenovan za brigadnega generala ter je premešten v Gorico kot poveljnik brigade »Como«.

Ljubljanska trgovska zbornica in žel. tarifi

BEOGRAD, 18. Povodom nove železniške tarife se je pritožila Ljubljanska Trgovska zbornica v daljši spomenici pri beograjskem ministru za trgovino in za promet. Zbornica zahteva, naj bi se tarife določile tako, da bi omogočile povoljen izvoz blaga iz Slovenije, zlasti izdelkov lesne industrije. Ljubljanska Trgovska zbornica predlaga, naj se skliče širša konferenca gospodarskih in strokovnjaskih krogov o tej stvari.

Radić pride v Ljubljano

BEOGRAD, 18. Stjepan Radić odpotuje v petek iz Beograda v Zagreb, v soboto pa iz Zagreba v Ljubljano, kjer bo imel še isti dan ali pa v nedeljo javen shod.

Otvoritev poslanske zbornice

Sanat razpravlja o ženski volilni pravici pri občinskih volitvah I. o tajnih udruženjih

RIM, 18. Radić otvoritve poslanske zbornice je prispele v Rim že nad 300 poslancev. Večinoma se bodo udeležili demonstracij, ki se pripravljajo v zbornici Mussoliniju z ozirom na izjavljeni atentat. Pozdravni govor na ministrskega predsednika bo imel ob otvoritvi zbornični predsednik on. Casertano. Mussolini se mu bo zahvalil v kratkem odgovoru. Za Mussolinijeve politične izjave vlada veliko zanimanje. Nato bo zbornični predsednik obvestil zbornico o podani ostavki on. Orlando in zborničnega podpredsednika on. Di Rodino. Ostavke bo zbornica sprejela brez vsake razprave. Nato bosta izvoljena dva zbornična podpredsednika in sicer on. Giunta in on. Acerbo.

Vlada bo predložila zbornici naslednje zakonske načrte, ki jih je že odobril ministrski svet: 1. Ukrepi proti političnim emigrantom. 2. O oblasti in funkcijah načelnika vlade. 3. Pravno priznanje delovnih sindikatov in delovnih sodišč. 4. O funkcijah prefektov. 5. O ustanovitvi pokrajinskih svetov za narodno gospodarstvo. Verjetno je, da bo ministrski predsednik zahteval takojšnjo razpravo glede teh zakonskih načrtov.

RIM, 18. Zbornica se odpre ob 15. uri pod predsedstvom zborničnega podpredsednika on. Paolucci. Kmalu nato vstopi v zbornico ministrski predsednik Mussolini. Vsi ministri in poslanci vstanejo in priredijo ministrskemu predsedniku burne demonstracije. Klici »Živjo Mussolini, živjo vodja« se razlegajo v dvorani. On. Paolucci nagovori tako-le Mussolinija: »Medtem ko je italijanski narod dne 4. novembra proslavil sedmo obletnico zmage, je pripravil mož, ki je bil nekdanji član te zbornice, atentat na Vašo osebo. Ako ne bi policija pravočasno odkrila nameravanega atentata, bi bil Vi kakor Kristus prebit na križ in sicer na baldacnu palače Chigi. Bog, ki čuva nad Italijo, je ohranil tudi Vas, da se nadalje delujete v procvit Italije.« (Aplavzi.)

Predsednik prečita zbornici pismo on. Di Rodino, ki podaja ostavko na mesto zborničnega podpredsednika. Ostavka se sprejme. Nadalje prečita pismo on. Orlando, ki odlašga poslanski mandat. Tudi Orlandoovo ostavko odobri zbornica. Izvoditev dveh novih zborničnih podpredsednikov se preloži na kasnejši čas.

V nadaljnjem naznani predsednik, da je pravosodni minister predložil zbornici prošnjo za dovolitev sodnega postopanja proti več poslancem in med temi tudi proti poslancu dr. Willanu radi prestopa čl. 1. in 3. zakona o javni varnosti.

RIM, 18. Včeraj se je vršila v senatu splošna razprava glede zakonskega načrta za žensko volilno pravico pri občinskih volitvah. Danes pa je senat razpravljal o posameznih členih tega načrta. Odobreni so bili členi 1 do 8. Člen 5 je bil odobren z nekaterimi spremembami. Končno je bilo za ta zakonski načrt določeno tajno glasovanje.

V nadaljnjem se je senat bavil z zakonskim načrtom glede tajnih udruženj. Pod tajnimi udruženji so misljena v prvi vrsti udruženja prostoizidarijev. Cilji prostoizidarijev so: 1. Vesoljna republika; 2. vesoljni mir in 3. neizprosna vojna Vatikanu. Prvi in tretji namen je proti zakonu, državnim institucijam in državi, ki se je obvezala, da bo branila svobodo in samostojnost sv. stolice. Drugi namen se mora tolmačiti v

čunati v tem pogledu na tako dobre pogoje, kakor jih je ravnokar dosegla v Ameriki. Italija je dosegla nizke odplačne obroke le z ozirom na visoke zaščitne carine, s katerimi je Amerika obdana. V Angliji ne obstajajo taki fiskalni pogoji in radi tega ne sme Italija predlagati sličnih zahtev.

PARIZ, 18. Italijanska delegacija se pogaja z ameriškimi bankirji o najetju in načinu emisije italijanskega državnega posojila v znesku 50 milijonov dolarjev. Zacetek emisije imenovanega posojila je predviden za prvi ali drugi teden po podpisu tozadevne pogodbe. Na čelo garancijskega sindikata za podpisovanje italijanskega posojila v Ameriki stopi Morganova banka, ki je že prej dala Italiji na razpolago 50 milijonov dolarjev, ki jih je rabila svoječasno v svrhu stabilizacije lirskega tečaja. Ostali new-yorski bankirji, ki niso zainteresirani na tem posojilu pripravljajo tla za najemanje posojil v prid italijanskim industrijam in občinam.

NEW-YORK, 18. Iz Washingtona je prišel semkaj grof Volpi z italijansko delegacijo.

Abd El Krim ponuja mir?

TANGER, 18. Z vstrainostjo se zatrjuje, da je Abd El Krim zopet odposlal več svojih emisarijev k francoskim poveljnikom v Fezu in v Rabatu, da začnejo pogajanja za sklenitev miru. Kapitan Gordon Cunningham je baje v isti svrhi prišel preko francoske cone k Abd El Krimu.

Položaj v Kini

SHANGHAI, 18. Iz Pekinga prihaja vest, da so se v smislu dogovora med generalom Feng Yu Chiangom in maršalom Chiang Tso Linom maršalove čete umaknile za 30 milj vzhodno od črte Pekinga.

Radić o šolski politiki

Depolitizacija prosvete in centralizem v zadevi šolstva — Spremembe na nekaterih podtajniških mestih

BEOGRAD, 18. (Izv.) Davi je bil podpisani ukaz, s katerim se Stjepan Radić imenuje za ministra prosvete. Ob 11. uri je novi minister prišel v predsedništvu vlade, kjer se je seznanil z vsemi ministri. Nato se je S. Radić podal na dvor ter tam položil prisego ob 12. uri.

Od tu se je S. Radić vrnil s Pašićem v predsedništvo vlade, od koder se je čez malo časa podal v hotel »Pariz«, kjer so ga pričakovali novinarji, da jim je podal izjavo o svoji bodoči prosvetni politiki.

Stjepan Radić je izjavil, da je treba prosveto depolitizirati, to se pravi, da je treba odstraniti prosveto od aktualne strankarske politike, jugoslovenskemu narodu vdati jugoslovensko veliko nacionalno politiko, ki je ustvarila to državo. Edinstvena centralistična linija v zadevi šolstva ne bo škodovala niti narodu niti državi. Končno je Radić povdaril, da bo posvetil svojo glavno brigo pobujanju analfabetstva v Jugoslaviji. Ob 4. uri popoldne je Stjepan Radić prevzel svoj resort.

BEOGRAD, 18. (Izv.) Danes zvečer je bil pred sestankom ministrskega sveta popolnoma nepričakovano sklican na dvor odbor »Narodne Odbrane«, kjer se je pod predsedstvom kralja vršilo posvetovanje, katerega so se udeležili Pašić, Ninčić, general Trifunović, Maksimović, Stojadinović in Radojević, ter načelnik glavnega štaba Bežić in general Kalafatić. O vzrokih in predmetu tega posvetovanja ni bilo mogoče zvedeti ničesar, ker so se v tem oziru merodajni faktorji držali zelo rezervirano.

Nato se je v predsedništvu vlade vršila seja ministrskega sveta, na kateri se je med drugim govorilo tudi o proračunskih dvajstih, na katerih so se že izvršile nekatere korekture.

Na tej seji je Stjepan Radić sprožil vprašanje, da se prekine bera katoliškim duhovnikom. Sklenilo se je, da se bo Radić v tej zadevi sporazumel z ministrom za vere Trifunovićem. Nato se je razpravljalo o novi politiki HSS, ki je nastala z vstopom Stjepana Radića v vlado.

Na včerajšnjem sestanku z radićevci v kabinetu notranjega ministra se je sklenilo prepustiti radićevcem podtajništvo v notranjem ministru, zakar bo podtajnik v ministru prosvete, radićevac Basarić, podal ostavko na svoje mesto, na katero pride potem radić.

ZAGREB, 18. (Izv.) Jutri se bo vršil v Zagrebu sestanek glavnega odbora radićevske stranke, na katerem se bo razpravljalo o vseh onih vprašanjih, ki imajo priti na razpravo vlade in nar. skupščine. Radićevce sedaj posebno zanima vprašanje agrarne reforme v Dalmaciji in občinske samouprave.

Napetji odnošaji med Jugoslavijo in Vatikanom?

BEOGRAD, 18. (Izv.) Jugoslovenski poslanik pri Vatikanu dr. Smolaka je zaprosil svojo vlado, da bi ga odpoklicala v Beograd v svrhu poročanja o zadevi zavoda sv. Jeronima v Rimu. Beograjska vlada je tej želji ugodila ter brzojavno pozvala v Beograd Smolaka, ki se najbrže ne bo povrnil potem več na svoje mesto, dokler ne bo spor z Vatikanom popolnoma poravnal.

V zvezi s tem kroži vest, da bo v kratkem odpoklican papeški nuncij v Beogradu, mons. Pelegrinetti.

Pogajanja za konkordat

BEOGRAD, 18. Pogajanja med Jugoslavijo in Vatikanom za sklenitev konkordata so se zavlekla zaradi napetih odnošajev glede zavoda sv. Jeronima v Rimu. Soditi je, da bo dosedanjega načelnika jugoslovenske delegacije dr. Janića nasledil doktor Zarko Miladinović.

Sodelovanje Židov in Nemcev

v novi poljski vladi zagotovljeno?

VARSAVA, 18. Pogajanja z velikimi strankami poljske nar. skupščine glede programa nove vlade se smatrajo za zaključena. Bivši zunanji minister Skrzynski je konferiral tudi z zastopniki židovske, nemške in ukrajinske skupine. Možnost vstopa Židov in Nemcev v novo vlado je zelo velika. Skrzynski se bo podal v palačo Belvedere ter poročal predsedniku republike o razvoju krize in bo nadaljeval pogajanja za razdelitev portfeljev novim ministrom. Splošno se sodi, da se bo Skrzynskiju posrečilo sestaviti novo vlado.

VARSAVA, 18. Po posvetovanjih z načelniki parlamentarnih strank je Skrzynski izjavil novinarjem, da se kriza razvija normalno in da bo jutri njegova naloga izvršena.

Demisija holandske vlade

HAAG, 18. Zaradi težav, ki so nastale po odstopu katoliških ministrov, je vlada podala svojo demisijo.

vzemali mesta pravovernih komunistov. Kalin izraža v svojem članku bojazn, da z ozirom na nova volilna navodila zadobi podelitev upravnih aparatov v svoje roke, četudi ne more delovati s tajnim glasovanjem. Instrukcije za volitve v Sovjet — tako piše — so izdatno pomnožile volilne pravice maloburžoazijskih slojev v mestu in na vsi: domači rokodelcev, trgovcev, nosačev, gospodinj in sličnih.

Zato se danes udeležuje volitev na sovjetskem selu veliko večje število državljanov, nego-li poprej. Dočim je poprej za časa aktivnega komunizma mogla sovjetska vlada vzdrževati komuniste po deželi z oboroženo silo, naperjeno proti politični opoziciji, more pa sedaj podpirati svoje pristaje samo s takimi merami, ki so manj radikalne, torej tudi z volilnim sistemom. Če bi se volitve v Rusiji vršile tajno, bi bil položaj vlade in komunističnega tabora po deželi jako težak, ker opozicija vedno očitneje razvija kakor politično aktivnost, tako tudi opozicijsko sposobnost.

— **Smrtina kosa.** Sinoči je umrl na Opčinah g. Fran Kariž, posestnik in dolgoletni poštar v domači vasi. Pokojnik, poglavar ugodne in nar. zavedne družine, je stal vedno na braniku naših pravic. Želimo mu mirno snivanje v domači zemlji, zalutanim ostalim pa naše sožalje.

— **Josip Rijavec v današnjem opernem gledališču.** Naš gorški rojak in slavni tenorist Josip Rijavec je gostoval prošli teden v današnji Volskoperi. Pel je z velikim uspehom vloško slikarja Cavaradossija v «Tosca».

— **Splošne minonose.** «Milazzo». V ladjedelnici paroplovne družbe Cosulich v Trzinu so večeraj jutraj spustili v morje minonosca «Milazzo», ki je bil dograjen za kr. mornarico. «Milazzo» je zgrajen po istem načrtu kakor pred kratkim v isti ladjedelnici dograjeni minonosec «Dardaneli». Po splošitvi, ki je srečno potekla, je bil postavljen osnovni del novega kr. podmornika «Vettor Pisani». Ceremonijam je prisostvovalo omejeno število zastopnikov vojaških in civilnih oblasti.

Društvene vesti

— **S. D. «Adria»** vabi članstvo na sestanku, ki se bo vršil jutri ob 20.30 pri Sv. Jakobu, radi sestave prve čete za prvenstvene tekme je najpo potrebnost, da se sestanka udeležijo vsi nogometaši.

— **M. D. «Sparta»** Škedenj. Danes zvečer točno ob 7. uri redni sestanek s predavanjem. Prosimo za obilno udeležbo članov. Prijatelji društva so dobrodošli.

— **M. D. «Prosveta»** — Opčine. Danes zvečer ob 20.30 skupni sestanek. Ker so na dnevnem redu zelo važne točke, je potrebna prisotnost vseh članov.

Javljam vsem bratskim društvom, da se imajo pisma od sedaj naprej pošiljati na sledeči naslov: — Sost. Emil — Opčine 427 — Predsednik.

— **S. O. «Čitalnica»** priredi v nedeljo dne 22. t. m. eskurzio na Vzroček. Vdoh ob 7 zjutraj izpred D.K.D., v Skofije, čez Dekane na Vzroček. Od tu v Črnikal čez Gabrovico in Osp nazaj v Trst. Program in nega podrobnosti na razpolago v društvenih prostorih. Člane odseka kakor tudi ostalo članstvo opozarjamo pa že danes, naj ne zamudijo te prilike, ki nam spet enkrat nudi uživanje vedno lepe narave, kaktera je vsled izjave Rižane pri Vzročku po tej zanimivosti še lepša.

Udeležba od strani simpatizantov društva dovoljena — Načelnik simpa.

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE

Tehnično vodstvo nogometa. Prvenstvo 1925-1926

KOLENDAR TOUR - TEKEM, I. DIVIZIJA.

Vse tekme se morajo začeti točno ob 14 uri. Imena sodnikov bodo objavljena vsako soboto. I. nedelja 22. novembra 1925: Igrišče Adria: Adria - Magdalena, Igrišče Obzor: Obzor - Opčine, Igrišče Opčine: Prosveta - Gorica, Igrišče Volga: Volga - Sparta, počiva: Zarja.

II. nedelja Igrišče Adria: Prosveta - Obzor, Igrišče Obzor: Zarja - Volga, Igrišče Volga: Gorica - Magdalena, Igrišče Opčine: Opčine - Sparta, počiva: Adria.

III. nedelja: Igrišče Adria: Adria - Opčine, Igrišče Obzor: Obzor - Sparta, Igrišče Volga: Volga - Prosveta, Igrišče Opčine: Magdalena - Zarja, počiva: Gorica.

IV. nedelja: Igrišče Adria: Prosveta - Sparta, Igrišče Obzor: Zarja - Adria, Igrišče Volga: Gorica - Obzor, Igrišče Opčine: Opčine - Magdalena, počiva: Volga.

V. nedelja: Igrišče Adria: Adria - Sparta, Igrišče Obzor: Obzor - Zarja, Igrišče Volga: Volga - Magdalena, Igrišče Opčine: Opčine - Gorica, počiva: Prosveta.

VI. nedelja: Igrišče Adria: Zarja - Prosveta, Igrišče Obzor: Sparta - Magdalena, Igrišče Volga: Gorica - Adria, Igrišče Opčine: Opčine - Volga, počiva: Obzor.

VII. nedelja: Igrišče Adria: Adria - Obzor, Igrišče Obzor: Zarja - Sparta, Igrišče Volga: Volga - Gorica, Igrišče Magdalena - Prosveta, počiva: Opčine.

VIII. nedelja: Igrišče Adria: Adria - Prosveta, Igrišče Obzor: Zarja - Opčine, Igrišče Volga: Volga - Obzor, Igrišče Opčine: Sparta - Gorica, počiva: Magdalena.

IX. nedelja: Igrišče Adria: Prosveta - Opčine, Igrišče Obzor: Obzor - Magdalena, Igrišče Volga: Volga - Adria, Igrišče Opčine: Zarja - Gorica, počiva: Sparta.

Kalendar retour-tekem bo objavljen prihodnji teden.

Opozorjamo gostujoča društva (prve imenovanee) da morajo preskrbeti dostojen prostor za preoblačenje gostovanih igralcev in sodnikov. Eventualne prizive treba odpisati do 20. ure prihodnjega dne po tekmi, in sicer na naslov: Boris Plesničar, Trieste 4, via Giulia 18/III.

Tekom prvenstva naj se društva strogo držijo pravilnika T. V. N. ter vseh sklepov O. S. V. in T. V. N. ki so jih sprejeli v prvih letih tekmovanja. Vsi sodniki in igralci morajo biti oprejeni kakor tudi poslovnik S. U. odobrenega na zadnjem običnem zboru, ter pazno slediti uradnim poročilom T. V. N. (ob četrtih) in O. S. V. (ob nedeljah).

Vodstvo T. V. N.

— **«Pro Servola»** — «Adria» 5:2. Strašne številke, kaj ne? In ako pomislimo, da moramo smatrati dosežene goale za edini pozitivni uspeh kake čete, postanejo številke še bolj kričeše, kronično neizpodbitne. Šlab dan «Adrije»? Izvrstne «performances». Šlab dan «Pro Servola»? Nič vsega tega. Na eni strani je neutralna zasluga zmage v izposojenem vratarju Dobrilovichu, ki je ta dan branil barve «Pro Servola». Kakor znano, je on vratar «Unione Sportiva Triestina» in sicer reprezentančni vratar svoje divizije, v isti vrsti s Clinconom, Tomincem in dr. «Adrijai» so dra-

krat acortali njegova vrata — drugim strelom ki jih ni bilo malo, je on zaprl svoje svetilke z znano spretnostjo. Kaj si je mislil Nadeja, ko je zagledal svojega «lamoznega» vis-à-vis? V četi «Pro Servola» je bil tudi Perini, kanonir četrte divizije, potem Coterle... Četa «Adrije» je bila popolna po naznanjeni sestavi in nepopolna po tehničnem kriteriju. To so igralci sami spoznali in spremenili med tekmo štirikrat medsebojne vrste. To naj bi bila sola... V celoti bi zamogel v tekmi izreči a priori tole sodbo: Zastoj poveljevali zmago «Pro Servola» in opravičevati poraz «Adrije» — tekma ni bila lepa! In to v strogo tehničnem pogledu, kakor tudi v sportno-pedagoškem. Na tem je kriv sodnik skozinski.

Potek igre? Prvi trije goali zabiti po presledkih 10 minut s strani «Pro Servola» in ona necipročna kornerja, na koncu prvega časa še četrti goal (4:0). V drugem času zapre Adria «Pro Servola» na igrišču iste in skuša forsirati vrata Dobrilovicha. To se ji posreči po Vatovcu in Meneghetti. Premoč «Pro Servola» v prvem času «Adrije» v drugem.

Brutalni momenti precej — gosti, tehnične skupne igre malo. Izvrstno na igrišču Blaž od «Adrije», Perini od «Pro Servola» — tudi drugi individualno dobri. Oba vratarja izvrstna.

Sodil je g. Kraševac od «Obzora». Ni zadovoljil ne igralcev ne supporterjev ene kakor druge čete.

«Adria» II. — «Pro Servola» II. 1:1.

— **«Obzor»** 8:0 5:0. Zadnik (3) Palčić, (2) Drugović, (2) Loperfido. Revanski nogometni tekmi med omenjenima četama je prisostvovalo le neznatno število obiskovalcev priljudnega igrišča v Roculu.

Močna, tehnično izpolnena četa «Obzora» je odigrala v nedeljo eno najlepših prijateljskih tekem ter prizadevala šibkejši, a vtrajni in poštvovalni skupini «Zarje», katera tvori najboljši odsek čete, je nemalo ovirala, ni pa mogla preprečiti nevdružljivega pohoda napadalne vrste «Obzora». «Obzora» ki so bili že v prvem polčasu neoporečni gospodarji na igrišču, so tekmo drugega tempa izpremenili že itak vidno premoč v pravo obleganje nasprotnih vrat. Medtem ko je vratar «Obzora» oddal dve žogi, je imel vratar «Zarje» ogromnega dela. Jako se je odlikoval v prvem, a klonič je pred železno silo «obzorašev» v drugem polčasu.

Napad «Zarje», ki je tuptam skušal s držnimi begi presenetiti obrambo «Obzora», ni sploh prišel, iz eni dva šibka strela v vrata, do prave veljave. — Mnogo je k temu pripomogla vrsta hafov «Obzora», ki je bila v nedeljski formaciji neizprosna.

Prvi polčas se je odigral deloma v sredini, ostalo pa na polovici igrišča «Zarje». Obe četi sta v tem polčasu zadovoljili. Na eni strani bramba «Zarje», katere os je bil poleg vratarja branilec Cimolini, na drugi napadaleci «Obzora» z že znanim popularnim «backom» Zadnikom na čelu. V prvem polčasu so zaznamovali Zadnik dvakrat, Palčić, ponovno Zadnik in slednji Drugović.

Drugi polčas vid spet «obzoraše» v napadu, n le v po erajoči silni napadalne vrste teh neramo iskati vzrka, da ni «Zarja» v še večji meri občutila izida. «Obzor» zaznamuje še štiri točke, katerih eno razveljavi sodnik, ki najde Drugoviča v «offside».

«Zarja» je imela v branilih Cimolini in Buciku ter v vratarju svoje najboljše elemente, medtem ko si je v četi «Obzora» poleg napadalne vrste še največ odlikoval centerhauf Tominc, nedvomno najboljši igralec v nedeljski tekmi.

Sodnik g. B. Plesničar dober. Četa «Obzora» je igrala v sledeči formaciji: German; Antončič, Škilan; Svieri, Tominc, Skok; Bušini, Zadnik, (kapetan) Palčić, Loperfido, Drugović.

— **S. D. Adria Prosek-Kontovel, M. D. Grad Bane-Konkenel 4:2 (1:2).**

V nedeljo dne 15. nov. ob 3. uri in četrt se je odigrala na igrišču pri Brisčkih revanšani prijateljska nogometna tekma med gori omenjenima četama. Zanimanje za to tekmo je bilo veliko, ker so Gradaši hoteli za vsako ceno poravnati zadnji poraz (2:1).

Koj v začetku preidejo Gradaši v napad, ki se razbije pri branilcu. V 21' zmešnjava pred vrati Grada se konča z avtom, nato sledijo v 13' avti za Adrijo, v 21' se posreči zbežati desnemu krilu in zvezi Grada, ki vratarja iznenadita in zabijeta prvi goal. Nato preide Adria v napad in strelja kar iz sredine igrišča goste in močne strelke, ki pa jih vratar Grada uspešno odbija. V 31' se jima posreči ponovno zbežati, pri čemer zabijeta drugi in zadnji goal. V 35' enajstmetrovka proti Gradu; center strelja močan neodbranjiv strel — goal. — Kmalu nato konča polčas.

V drugem polčasu premoč Adrije. Igra začneja biti zelo napeta; publika postaja nestrpna. Že v 15' je druga enajstmetrovka v prid Adriji — drugi goal.

Sledijo trije koti v prid Adriji, ki ostanejo neuspešni. Grad napenja vse moči, toda zaman. V 26' pasaja levega krila centru, ki zabije tretji goal.

Kot v prid Gradu, ki je ostal neuspešen. Nato sledijo gosti in močni strel pri vratih Grada. Tu se posreči zbežati desnemu krilu Adrije z žogo, katero poda centru, ki zabije četrti in zadnji goal.

Se nekoliko zmešnjave pred vrati Grada, katero pa prekine sodnikovi piščalka — konec.

Četa Adrije je bila sestavljena iz sledečih igralcev: Regent I. Slak, Regent III., Španger, Oppelt, Krišćak, Huša, Miani, Regent II., Danev, Sirca. — Četa Grada: Pertot, Gustinčič, Nadižar, Bodihner, Levij, Macarol, Vodopivec, Ferluga I., Ferluga II.

S. V.

Iz tržaškega življenja

— Dve nesreči pri delu. Pri delu na nekem grškem parniku, zasidranem v prosti luči Duca D'Aosta, se je večeraj popoldne ponesrečil 28-letni premožar Faustin Dordolo, stanujoč v alici Mura št. 5. Radi burje, ki je zelo močno pihala, je nenadoma izgubil ravnotežje in padel z mostiča, ki služi za nakladanje premoga, z višine kakih 4 metrov na pomol, pri čemer si je zlomil levo roko ter se poleg tega precej hudo poobil po glavi in desni nogi. Nesrečni premožar je dobil prvo pomoč od zdravnika rešne postaje, nakar je bil prepeljan v mestno bolnišnico.

— Še huša nezgoda je okoli 16. ure doletela mladenčica Viktorja Kopačin,

Poslano*)

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik nobenega dolga, ki ga je, oziroma bi ga napravila moja žena Alberta Požar rojena Sirca, od 1. oktobra 1923. dalje.

Ladislav Požar
učitelj glasbe na I. deski mešč. šoli
v Ljubljani.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uradništvo la toliko kolikor mu zakon velja.

MALI OGLASI

DRVA ZA KURIVO, suhe, za peči in štedilnike. Lir 24— za 100 kilogramov, franko dom, dobavlja Drvarnica, Rafineria 4, Telefon 3675.

HARMONIJA za cerkev, rabljen, v dobrem stanju se išče. Ponudbe na naslov: Zupni urad, Vodizze, Istria. 1617

21 LETEN mladenič, dobrih starišev, govori slovensko, išče primerne službe, Banel Alfonz, Pliskovica, Komen. 1618

URARSKEGA pomočnika sprejme takoj Jakob Suligoj, urar, Gorica, Carducci 19. 1619

DVE GOSTILNI se oddata. Prodaja istrskega in vipavskega vina. Via Commerciale št. 3, gostilna. 1613

PRVA SOLA za krojenje, vezenje, izdelovanje klobukov. Via Lavatoio 5, Donda-Klampfer. 1614

GOSPODARSKO društvo pri Sv. M. Magd. z. išče teča. a. Pismene ponudbe na odbor. 1615

VRTNAR, priden delavec, z dobrimi spricjevali se išče. Gambel, lastnik kavarne Negozianti, Trst — via Carducci 2. 1616

TRGOVSKI POTNIK, 28 let star, z večletno prakso v manufakturni stroki, išče primerne mesta. Ponudbe pod «Trgovski potnik» na upravnistvo. 1590

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 64

BRIVSKEGA pomočnika sprejme Angelj Vremec, brivec na Opčinah. 1609

GOSPA, z dvema odraslima otrokoma, vzame v najem buffet, kavarino, mlekarino ali trgovino zelenjave ali jestvin, najraje v okolici Trsta. Naslov pri upravnistvu. 1608

BABICA, avtorizirana, diplomirana sprejema noseče, Adele Emerschitz-Sbaizero, Farneto 10 (podaljšana Ginnastica) lastna vila, telefon 20-64. 1524

JAKOB BEVC

urarna in zlatarna
Trst, Campo S. Giacomo 5

Zlato kupnje v vsaki množini po najvišjih cenah. Kramne plačnje višje kot vsi drugi. Zaloge raznovrstne in ur in zlatnine. (650)

ISTRSKO VINO

namizno, novo, belo in črno, izborne vrste, po Lir 4.— za liter franko na dom. — Za mestne in podeželne preprodajalce cene po dogovoru.

Kmetijsko-trgovsko društvo
Trst, Via Rafineria 4, Telef. 36-75
775

Drevesni karbolineji

„Antiparassiti“

najboljše sredstvo za zinsko škropljenje sadno dreve, jeklene ščeti, cepilni vosek, lepilo proti pedicu, žagice, cepilne nože, škarje, krivce itd. Vsa rezila so izdelek svetovnoznane tovarne Kude (Dresden)

„VINOACRARIA“ (Just Ušaj)
Gorica, Via Favetti 6 (768)

Inserirajte v „Edinosti“

PODLISTEK

E. PHILIPPS OPPENHEIM:

Čuden slučaj gospoda Jocelyna Thewa

Prevel France Magajna.

«Radoveden sem, kaj bi se v takem slučaju zgodilo z onim revežem spodaj — mislim onim, ki kakor pravijo, umira».

«Baš o tem sem govoril pri zajutruku» je odvrnil Jocelyn. «On sam je baje prosil naj mu dovolijo ostati, kjer je. Umevno je, da bi ne bilo niti namenjane prilike rešiti mu življenje. Zdravnik, ki je z njim — Gant, mislim, je njegovo ime — nam je povedal, da bi ga vsaka tudi najmanjša razburkanost morja uničila. On sam se tega popolnoma dobro zaveda.»

Crawshaw je rečno priklinal.

«Izgleda nekoliko brutalno, toda pametno je in kaže pametno mišljenje», je izjavil. «V časih velike stiske postane človek primitiven in za močnejše je najprijetnejši instinkt: se rešiti. Mene ni agram priznati», je zaključil, «da sem si zagotovil še en poseben rešilni pas.»

Jocelyn je za trenutek pogledal zaničljivo na tega moža, ki se je zopet potopil v čitanje svojega romana. Crawshaw je v svoji pretvorjenosti predstavljal vse tisto, kar je on v svojem življenju najbolj sanjeval. Zdelo se mu je skoro nemogoče, da bi ga smatral za nasprotnika, katerega se mora bati. Odšel je in se

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je naš nadsvce ljubljani soprog, oče, brat in stari oče

FRAN KARIŽ
posestnik in poštar v p.

danes ob 8. uri zvečer, previden s svetotajstvi, po kratki bolezn v 72. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragoga pokojnika se bo vršil v petek ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

OPČINE, 18. novembra 1925.

Žalujoče družine: **Kariž, Gorkič, Hribar in dr. Sosló.**

DAROVI
različni in lepi

DAROVI
v razmerju z nakupnim zneskom

DAROVI
dnevno obnovljeni

DAROVI
razstavljeni v posebnem oddelku v I. nadstropju

DAROVI
ki nadkriljujejo vrednost nakupa, za izvojlence sreče

se razdeljujejo vsem,
ki nakupijo - v enem dnevu - blaga za najmanj 50 lir

ÖHLER

Corso V. E. III, 10 Corso V. E. III, 16

ČEVLJARNICA FORCESSIN

Odlikovana v Parizu in Genovi 1924.
z veliko premijo, diploma in zlato svetinjo

Trst - Via Caprin štev. 5 pri Sv. Jakobu - Trst

Kadar kupiš čevlje: misli na vse:

- 1) da bo zdravo za nogo,
- 2) da bo elegantno,
- 3) da bo trdno,
- 4) da bo cena primerna.

FORCESSIN te zadovolji v vseh točkah.

Slovenci! Kupujte samo pri Forcessinu!

napotil proti zdravnikovi kabini. Naletel je na njega baš, ko je odhajal k nekemu pacientu. «Prisel sem vas povprašat, kako je z Robinom, mladim telegrafistom», je pojasnil. «Slišal sem, da je preteklo noč obolel.» Zdravnik ga je ostro opozoval. «Tako je», je potrdil. «Kaj mu je?» «Njegove bolezn ne morem še popolnoma določiti», je odvrnil previdno. «Vsekakor vam lahko zatrdim, da ne bo še tri ali štiri dni zmožen vršiti svoje službe.» «Jako naglo ga je prišlo», je vztrajal Jocelyn. «Veste, jaz sem nekoliko znan z njim in vedno sem ga smatral za zdravega in krepkega mladeniča.» Zdravnik, ki se je pripravil na odhod, je tudi posetniku vljudno namignil, naj odide. «Mislim, da nimate ničesar proti temu, kaj ne, če ga obiščem? Nisem sicer zdravnik, vendar vem nekaj o boleznih in za mladega Robinosa se zanimam.» «Hvala, toda za sedaj še ne potrebujem mnenja drugih glede njegove bolezn», je rekel zdravnik suho. «Ako ga želite videti pozneje, morate zato prej dobiti dovoljenje od kapitana. Zbogom, gospod Thew!» Jocelyn Thew je zamisljeno odšel. Na promenadu krovi si je poiskal primeren prostorček, prižgal si zelo črno smodko in slozi svoj daljnogled skrbno opazoval obzorje. Nikakega znamenja kakšnega mimoidočega parnika ni bilo, nobenega oblaka kakšnega dima. Danes je sredi in New-York so zapustili v soboto. Potegnil je iz žepa beležnico in nekaj dal-

računal. Danes je bil dan in čas je že preteklo, ko bi se imele stvari zgoditi.

Dan se je izgubil tako kakor se navadno izgubljajo poletni dnevi na potovanju preko Atlantika. Maboštevilni potniki so se zabavali s granitami, obdevali z izbornim tekmo, pili čaj na krovi in se spreha ali. Sonce je ves dan sijalo in morje je bilo čudovito mirno. Nobenega znamenja kakšnega drugega parnika ni bilo opaziti od jutra do samega večera Jocelyn Thew je nemirno korakal po krovi z izrazom slabe volje na obrazu. Ob času večernega obeda je kapitan omenil možnost megle in gledal s skrbjo skozi okence na olju podobno vodno puščavo.

«Se eno noč na mostu zame, mislim», je rekel.

Jocelyn Thew se je sklonil naprej.

«Gospod kapitan», je vprašal, «zda ko je plovlva zmanšana, ali znižate hitrost v slučaju megle?»

Kapitan si je natotil v časo limonade, bi je bila vedno pred njim.

«Ce znižamo hitrost, eh?», je ponovil. «Pomisli mi morate», je nadaljeval. «da imamo na krovi gospodično Beverley. Mi ne smemo dovoliti, da se gospodična prestraši.»

Jocelyn je sprejel ta izgovor z lahkim poklonom. Katarina, ki je prišla baš tedaj v obednico in bila videti veselejša nego navadno, se je nasmehnila kapitanu.

«Kaj sem jaz najvažnejša stvar na tem parniku?», je vprašala.

«Galantnost», je dejal kapitan, «me sili reči dal»

gostilna «Al buon Arrivo»
TRST — Via Ghega 9
v bližini centralnega kolodvora